

10. marts 2025 kl. 05.00

Debat

Organisation: Socialt udsatte ældre udsatte har brug for et sted, hvor de er velkomne

Vejen til en plejehjemsplads for socialt udsatte ældre er ofte brolagt med manglende forståelse og forbehold, skriver Dorte Schiønning Andersen fra Landsforeningen Arbejde Adler.

Ældre udsatte, der søger en plejehjemsplads, bliver ofte mødt med forbehold og dårlig forståelse for deres behov. Et minimum må være at der findes tilbud, hvor de velkomne, skriver Dorte Schiønning Andersen. Foto: Arthur Cammelbeeck/Altinget

Dorte Schiønning Andersen

Sekretariatschef, Landsforeningen Arbejde Adler

Dette indlæg er alene udtryk for skribentens egen holdning. Alle indlæg hos Altinget skal overholde de presseetiske regler.

Lad det være sagt straks: Betegnelsen ældre socialt udsatte er svær at håndtere, fordi biologisk aldring kan være massivt påvirket af et helt livs sociale vilkår.

Situationen mudres yderligere til, fordi de mest udsatte ældres sociale og sundhedsmæssige behov ofte passer

dårligt til velafgrænsede tilbud i sundhedsvæsen, ældreomsorg, psykiatri og hjemløseindsats.

Man kan være gammel lang tid før, man kan købe en seniorbillet. Traumatisk opvækst, fattigdom og ensomhed belaster vores helbred og æder i værste fald år af vores liv. Det samme gør sig gældende for hjemløshed, misbrug og psykisk sygdom.

Den slags livsvilkår præger gruppen af ældre borgere i hjemløshed. Således viser Vives forskning, at mange ældre hjemløse allerede fra 50-årsalderen har udviklet alvorlige helbredsproblemer, og egentlige plejebehov kan opstå allerede i 50-60 årsalderen.

“

Udsattes vej til en plejehjemsplads er ofte brolagt med manglende forståelse og forbehold i forhold til at modtage udsatte

Dorte Schiønning Andersen

Sekretariatschef hos Landsforeningen Arbejde Adler

Sociale problemer siden barndommen

Antallet af ældre borgere i hjemløshed vokser år for år. Fra hjemløsetællingen i 2009 til tællingen i 2019 steg antallet af ældre (50+) borgere i hjemløshed med 58 procent, og tendensen har siden været stigende.

Hos Arbejde Adler betyder dette i praksis, at vores tre forsorgshjem jævnligt modtager hjemløse i både 60+ og 70+ alderen. I denne gruppe møder vi både de langvarigt udsatte, som ofte har været belastet af sociale problemer siden barndommen og de sent udsatte, som på grund af en alvorlig social begivenhed sent i livet ikke har kunnet bevare egen bolig.

Især de langvarigt udsatte hjemløse ældre har brug for en omfattende socialfaglig indsats såvel som for konkret sundhedsfaglig behandling og pleje i relation til deres komplekse sundhedsproblemer.

De langvarigt udsatte ældre i hjemløshed kan være svære at hjælpe i de almindelige hjemløsetilbud. Helt elementært kan deres plejebenhov overstige forsorgshjemmets kompetencer. Deres fysiske funktionsevnetab kan også betyde, at de ikke kan benytte forsorgshjemmets fysiske rammer.

En del af dem er langvarigt psykisk syge, som har kunne hutle sig igennem som gadesovere og holde sig under behandlingssystemets radar.

I værste fald er deres psykiske sygdom helt ubehandlet. Andre har erhvervet sig en alkoholrelateret demens, som bevirker, at de har svært ved at drage nytte af de almindelige tilbud for hjemløse.

Brug for langvarig og stabil støtte

Deres problemer har ofte vist sig robuste over for en mængde indsatser siden ungdommen, og Housing First-strategiens målsætninger og tempo er ikke skræddersyet til deres behov.

De har brug for noget andet. De har brug for tid, omsorg, pleje, udredning samt langvarig og stabil støtte. Brug for medfølelse og følgeskab på deres vej til at kunne modtage hjælp – og tro på, at det nytter noget. De har brug for at sætte mål for en ny tilværelse, hvor et liv i en helt almindelig bolig sjældent er hensigtsmæssigt eller det, de ønsker.

Temadebat

Ansaret for socialt udsatte ældre ligger hos kommunerne, siger ældreministeren.

Men er plejesektoren i store og små kommuner godt nok rustet til at tage vare på denne gruppe? Altinget Ældre sætter emnet

[Vis mere](#)

Nogle har brug for at leve i et opgangsfællesskab eller på en institution, hvor daglig støtte og fællesskab

skaber en struktur, der støtter dem i at tage vare på eget helbred, mindske misbrug og være til gavn for sig selv og andre.

Andre har brug for et bosted, som både er fagligt gearet til at hjælpe dem med at leve med kronisk psykisk sygdom og til at yde den nødvendige pleje og omsorg. Endelig er der en mindre gruppe, som har brug for en plejehjemsplads.

Mangler i ældrereformen

I aftalen om en reform af ældreområdet er de socialt udsatte ældre næsten ikke nævnt. Aftalen lægger blandt andet op til at reformere bureaukratiet på ældreområdet, inddrage de pårørende som en ressource og trække på frivillige, for eksempel i indførelsen af velfærdsteknologi i borgernes eget hjem.

Men ældre udsatte har ikke primært brug for institutioner, der er sat fri af bureaukratiet, eller hvor pårørende skal spille en stor rolle. Ældre udsatte har i højere grad brug for tilbud, hvor de reelt er målgruppen. Eller som minimum er velkomne.

Erfaringer fra vores aflastningstilbud i København viser imidlertid, at udsattes vej til en plejehjemsplads ofte er brolagt med manglende forståelse og forbehold i forhold til at modtage udsatte. Vejen til et relevant bosted kan være tilsvarende stenet – og lang.

Yelva Bjørnholdt Jensen, Direktør for Social og Sundhed i Holstebro Kommune, skriver i Altinget 23. februar, at kommunerne gerne vil tage sig af de udsatte, men sætter fingeren på et par ømme punkter.

For det første, at ældre udsatte ofte har brug for mere praktisk hjælp end ældre, hvor familien hjælper til.

For det andet, at arbejdet med udsatte stiller højere krav til veluddannede medarbejdere med kompetencer og interesse i målgruppen.

Skal vi nå dertil, må der tilføres yderligere midler, viden og værdighed til området.

Er der politisk opbakning til det?

Dorte Schiønning Andersen

Sekretariatschef, Landsforeningen Arbejde Adler

NYESTE JOB

Branchedirektør, Danske
Bedemænd

GENITOR

📍 Hovedstaden 📅 6. april

Ligebehandlingschef

GENITOR

📍 Hovedstaden 📅 30. marts

NYHEDSOVERBLIK